

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 44. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: onsdag den 14. juni 2017

Tidspunkt: kl. 9.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Christina Egelund (LA), Joachim B. Olsen (LA), Benny Engelbrecht (S), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Bruno Jerup (EL), Nikolaj Villumsen (EL), Rasmus Nordqvist (ALT) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: udenrigsminister Anders Samuelsen, finansminister Kristian Jensen og energi-, forsynings- og klimaminister Lars Christian Lilleholt.

L Punkt 1. Fortsat drøftelse og evt. vedtagelse af procesplan for udvalgsaktiviteter ude i landet

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3551 (udenrigsanliggender) den 19. juni 2017

EUU alm. del (16) – bilag 725 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren sagde, at han ville forelægge de væsentligste punkter på rådsmødet for udenrigsanliggender den 19. juni 2017. Punkterne var til orientering.

1. EU's globale strategi

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

JOIN (2017) 0021

Rådsmøde 3551 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (16) – bilag 735 (foreløbigt udvalgsrådsreferat, senest behandlet i EUU 11/5-17)

EUU alm. del (16) – bilag 98 (udvalgsrådsreferat side 56, behandlet i EUU 7/10-17)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

2. EU-NATO-samarbejde

– *Præsentation/(Evt.) rådskonklusioner*

Rådsmøde 3551 – bilag 1 (samlenotat side 5)

EUU alm. del (16) – bilag 735 (foreløbigt udvalgsrådsreferat, senest behandlet i EUU 11/5-17)

EUU alm. del (16) – bilag 209 (udvalgsrådsreferat side 235, behandlet i EUU 11/11-17)

Udenrigsministeren: På mødet vil EU's udenrigsrepræsentant og NATO's generalsekretær præsentere en fælles rapport, der gør status over implementeringen af fælleserklæringen fra NATO-topmødet i Warszawa i juli sidste år om et styrket EU-NATO-samarbejde.

I erklæringen blev der udpeget syv områder, hvor EU-NATO-samarbejdet med fordel kunne styrkes – bl.a. på områder som cybersikkerhed, hybride trusler og inden for maritim sikkerhed. De syv prioriterede samarbejdsområder er efterfølgende blevet omsat til i alt 42 konkrete forslag, som blev politisk godkendt i både EU og NATO i december 2016.

Det er mit indtryk, at der er stor opbakning til samarbejdet, og at der er sket konkrete fremskridt på de enkelte samarbejdsområder. Samarbejdet mellem NATO's operation Sea Guardian og EU's operation Sophia i Middelhavet kan nævnes som eksempler.

Fra regeringens side ser vi store fordele ved et styrket EU-NATO-samarbejde, og vi vil bakke op om den fortsatte videreudvikling af samarbejdet. Med en forværret sikkerhedssi-

tuationen i og omkring Europa er det vigtigt, at EU og NATO samarbejder og supplerer hinanden, så vi effektivt kan forbedre sikkerheden for Europas borgere.

3. Migration

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3551 – bilag 1 (samlentat side 7)

EUU alm. del (16) – bilag 547 (udvalgsmødereferat side 547,
senest behandlet i EUU 3/3-17)

Udenrigsministeren: Afsættet for drøftelsen om migration vil være den fjerde fremskridtsrapport om EU's migrationspartnerskaber med oprindelses- og transitlande, som Kommissionen præsenterede i går. Drøftelsen vil lede frem til Det Europæiske Råd den 22.-23. juni. Jeg vil derfor tage emnet under et, når jeg om lidt forelægger mødet i Rådet for almindelige anliggender den 20. juni.

4. Irak

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3551 – bilag 1 (samlenotat side 11)

EUU alm. del (16) – bilag 205 (udvalgsmødereferat side 197,
senest behandlet i EUU 4/11-16)

Udenrigsministeren: På rådsmødet vil der endvidere være en drøftelse af situationen i Irak. Den irakiske regering og den internationale koalitions kampagne mod ISIL har opnået stor fremgang i landet. Store områder er befriet fra ISIL, og i øjeblikket kæmpes der om Mosuls bykerne. Kampen mod ISIL i Irak er dog ikke overstået med indtagelsen af Mosul, da ISIL fortsat kontrollerer områder som den vestlige del af Anbar og Hawija i Kirkuk.

ISIL udgør derudover fortsat en alvorlig trussel for Europas og Danmarks sikkerhed, og vi kan efter de seneste blodige terrorangreb i London, Manchester og Stockholm konstatere, at der fortsat er et stort behov for, at vi også i EU arbejder sammen om at forhindre og bekæmpe ISIL.

EU spiller en vigtig rolle i kampen mod ISIL. EU's tilgang fokuserer på en række stabiliserings- og udviklingstiltag samt diplomatiske indsatser, som supplerer den militære indsats i den internationale koalition mod ISIL.

Jeg forventer, at vi får en statusopdatering på strategiens implementering, og at vi på den baggrund drøfter, hvordan Irak kan komme videre efter befrielsen af Mosul, og hvordan vi kan støtte op om denne proces.

Fra dansk side lægger vi vægt på behovet for en mere langsigtet stabiliseringsindsats i Irak, der gennem fremme af politisk stabilitet og sammenhold skal adressere de betingelser, der har bidraget til fødslen af ISIL. Vi har fra dansk side prioriteret en øget støtte til især politisk dialog og forsoning og vil arbejde for, at EU øger sit fokus på dette indsatsområde. Jeg vil ligeledes fremhæve vigtigheden af en fortsat EU-indsats for at yde støtte til de internt fordrevne og afhjælpe den humanitære krise i Irak. Danmark arbejder for en fælles EU-indsats på dette område.

Endelig lægger vi fra dansk side vægt på, at den irakiske regering overholder international folkeret og sikrer retsforfølgelse af de ansvarlige for formodede menneskerettighedsovergreb under de seneste års kampe.

Nikolaj Villumsen spurgte, hvad ministeren ville gøre for at stoppe den irakiske regerings gentagne overgreb på civile, når nu ministeren selv talte om humanitære hensyn. Og hvad ville EU gøre for at kritisere støtten til terrorgrupper?

Udenrigsministeren svarede, at det indgik i samtaler med irakerne, og at han selv havde selv påpeget de kritisable forhold over for irakiske kolleger. Der var en løbende dialog for at holde tingene på rette spor.

5. Bekæmpelse af terrorisme

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3551 – bilag 2 (supplerende samlenotat)

EUU alm. del (141) – bilag 436 (udvalgsmødereferat side 594,
senest behandlet i EUU 6/2-15)

Udenrigsministeren: EU står over for en alvorlig trussel fra global terrorisme, hvilket de seneste terrorangreb i Storbritannien vidner om. Der er derfor behov for konstant at sikre, at EU's fælles tiltag rent faktisk bidrager til sikkerheden i Europa.

På rådsmødet vil der være en drøftelse af EU's terrorbekæmpelsesindsats. Der vil også blive vedtaget rådskonklusioner. Det er noget, vi fra dansk side har presset på for, så vi sikrer, at der bliver taget højde for den seneste udvikling på området.

Jeg er særlig tilfreds med, at der lægges op til et styrket samarbejde med koalitionen mod ISIL. ISIL udgør den største terrortrussel mod Danmark, og vi skal sikre, at EU er på forkant med udviklingen. Jeg er også tilfreds med, at der sættes ekstra ind over for terrorfinansiering, fremmedkrigere og terrorpropaganda på internettet.

Sikkerheden i Europa hænger tæt sammen med, hvad der sker uden for vores region, og derfor skal EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik også bidrage til at afhjælpe de grundlæggende årsager til radikaliserings og konflikt i EU's nærområde, som i sidste ende kan lede til terrorangreb i EU.

Nikolaj Villumsen sagde, at der var en lidt syret konflikt mellem Saudi-Arabien og allierede på den ene side og Qatar på den anden, hvor de beskyldte hinanden for at støtte ekstremistiske terrorgrupper. Virkeligheden var, at de begge støttede ekstrem islamisme. Ville EU gøre noget for at sætte ind over for støtten fra diktaturer til ekstreme grupper?

Udenrigsministeren svarede, at der var en dialog med alle parter. Det er vigtigt at bekæmpe terrorisme og årsagen til den. Det var et element i alle de samtaler, som regeringen tog del i – at sørge at påvirke i den rigtige retning.

6. Rådskonklusioner vedrørende klimaforandringer

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3551 – bilag 3 (supplerende samlenotat)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3552 (almindelige anliggender) den 20. juni 2017

EUU alm. del (16) – bilag 725 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren ville forelægge punktet vedrørende forberedelse af det kommende møde i Det Europæiske Råd den 22.-23. juni til orientering.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 22.-23. juni 2017

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3552 – bilag 2 (supplerende samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 22-23/6-17 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Det Europæiske Råd 22-23/6-17 – bilag 4 (udkast til konklusioner vedr. møde i Det Europæiske Råd 22-23/6-17)

Udenrigsministeren: På mødet den 20. juni vil der være en drøftelse af udkastet til Det Europæiske Råds konklusioner. Jeg forventer, at fokus vil være på tre overordnede hovedemner.

For det første ventes der på topmødet en bred drøftelse af migration. Det er forventningen, at stats- og regeringscheferne vil gøre status over en række igangværende indsatser på området, herunder særlig opfølgningen på Maltaerklæringen vedrørende håndtering af den centrale middelhavsroute samt status over de migrationspartnerskaber, der blev etableret med fem oprindelses- og transitlande i 2016.

Som nævnt under min forelæggelse af rådsmødet for udenrigsanliggender den 19. juni præsenterede Kommissionen i går, som led i forberedelserne af topmødet, fjerde fremskridtsrapport om arbejdet med migrationspartnerskaber. Partnerskaberne fokuserer i første omgang på Nigeria, Niger, Senegal, Mali og Etiopien. Af fremskridtsrapporten fremgår det, at samarbejdet med landene fortsat udvikler sig, men bør accelereres yderligere, ikke mindst i forhold til tilbagetagelse. Der er behov for en løbende og langsigtet indsats, hvor EU trækker på alle instrumenterne i værktøjskassen. Fra regeringens side lægger vi vægt på en noget for noget-tilgang, hvor de partnerlande, der leverer i forhold til samarbejdet om tilbagetagelse, vil blive tilgodeset, mens manglende samarbejdsvilje skal have negative konsekvenser.

Fremskridtsrapporten gør også status over EU's samarbejde med Libyen, herunder den indsats, der finder sted som led i opfølgningen på Maltaerklæringen. Generelt arbejdes i EU hårdt på at omsætte Maltaerklæringen til virkelighed, men indsatser i Libyen er i sagens natur utroligt vanskelige på grund af de politiske og sikkerhedsmæssige forhold i landet. Der er iværksat initiativer, der bl.a. skal styrke kontrollen med Libyens sydlige grænse og træne den libyske kystvag. I april godkendte EU's Trustfond for Afrika herudover et program til 90 mio. euro, der skal styrke beskyttelsen af migranter i Libyen og forbedre migrationsforvaltningen i landet.

På topmødet den 22.-23. juni ventes der også en drøftelse af status over forhandlingerne om reform af det fælles europæiske asylsystem, herunder Kommissionens forslag til reform af Dublinsystemet. Det er ingen hemmelighed, at der her er tale om ganske svære forhandlinger. I lyset af forbeholdet fokuserer vi fra regeringens side på at sikre en ordning, som fastholder Danmarks deltagelse i Dublinsamarbejdet uden at blive omfattet af en permanent mekanisme til omfordeling af asylansøgere.

Andet hovedemne for mødet i Det Europæiske Råd ventes at være sikkerhed og forsvar. Dels ventes stats- og regeringscheferne at gøre status over arbejdet med at styrke EU's interne sikkerhed, herunder særligt fremskridtene i forhold til styrkelsen af EU's eksterne grænser, dels ventes de at fortsætte drøftelserne om videreudviklingen af EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Drøftelsen skal ses i lyset af den øgede terrortrussel og det øgede konfliktniveau i og omkring Europa.

I forhold til ekstern sikkerhed og forsvar, forventer jeg bl.a., at Det Europæiske Råd vil byde Kommissionens meddelelse om en europæisk forsvarsfond velkommen. Hensigten med forsvarsfonden er at øge Europas strategiske autonomi ved at skabe bedre betingelser for forsvarsindustrien og større incitament for samarbejde om udviklingen af strategiske forsvarskapaciteter og teknologier. Det er noget, vi fra dansk side kan støtte op om. Dels fordi vi forventer, at det kan komme danske virksomheder til gode, dels fordi udviklingen af europæiske strategiske forsvarskapaciteter og teknologier styrker EU som sikkerhedsaktør. Det vil i sidste ende også styrke NATO.

Topmødets tredje hovedemne ventes at være vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne. Konkret forventer jeg, at stats- og regeringscheferne vil gøre status over ambitionen om at gennemføre strategierne for videreudvikling af det indre marked inden udgangen af 2018.

Herudover forventer jeg en drøftelse af, hvordan EU sikrer en frihandelspolitik, der høster fordelene ved åbne markeder, samtidig med at der tages hensyn til borgernes bekymringer i forhold til frihandel. Frihandelsdagsordenen oplever stigende modstand – både i og uden for EU. Men det er afgørende, at EU fastholder en handelsliberal linje. Øget protektionisme er ikke gavnligt for konkurrenceevnen, væksten eller beskæftigelsen i Danmark eller i EU. På den baggrund håber vi fra regeringens side også fortsat, at EU i den nærmeste fremtid kan indgå en politisk aftale med Japan om en frihandelsaftale. Det er ambitiøst, men det ville være et meget konkret resultat, som ville gavne borgere og virksomheder.

Endelig ventes Det Europæiske Råd at tilslutte sig de landespecifikke anbefalinger og dermed afslutte det europæiske semester for 2017.

Udover de tre hovedemner forventer jeg, at stats- og regeringscheferne vil genbekræfte deres fulde opbakning til Parisaftalen og implementeringen heraf. Afhængig af udviklingen frem mod topmødet vil der desuden kunne komme yderligere emner på dagsordenen.

Nikolaj Villumsen påpegede, at der var lagt op til et meget tæt EU-NATO-samarbejde. Skulle der bruges nogle af EU's egne midler på udviklingen af det militære samarbejde? Hvad var regeringens holdning til, at danske skatteborgere skulle bidrage til et militær samarbejde? Hvad angik noget for noget-princippet, ville han gerne vide, om man også ville tage penge fra civilsamfundet i de lande, der ikke ville tage asylansøgere tilbage. Det var ikke en hemmelighed, at menneskerettigheder har det skidt i Etiopien, så var det ikke farligt at yde støtte til diktaturstater, fordi de holder flygtninge eller migranter tilbage? Det kunne få det hele til at eksplodere, så man på sigt ville få endnu flere flygtninge til EU – ligesom man havde set det med Libyen.

Holger K. Nielsen spurgte, om EU ville fastlægge retningslinjer for noget for noget-princippet. Man skulle være opmærksom på, at den udviklingspolitiske strategi var det formuleret anderledes end det, som ministeren gav udtryk for. Der var ikke tale om at straffe lande, som ikke ville tage statsborgere tilbage, netop fordi man så risikerede at straffe de ngo'er, der kritiserer de pågældende regeringer. Hvad havde det med EU's politik at gøre?

Kenneth Kristensen Berth udtrykte sin klare støtte til noget for noget-politikken, som også gerne skulle udvides. Det var et rigtig godt initiativ at overveje at sammenkæde adgangen til visum med villigheden til at tilbagetage asylsøgere. Han håbede, at regeringen ville forfølge det mål – både på dansk og europæisk plan – for på den måde at få mere gang i hjemsendelserne.

Udenrigsministeren svarede Nikolaj Villumsen, at der ikke var en afklaring på, hvor midlerne skulle komme fra. Han ville vende tilbage, så snart der var nyt. Etiopien spillede en stor rolle i at løse husningen af flygtninge i regionen, og det stillede EU over for store udfordringer på tilbagetagelsesområdet. Der havde til trods for løbende dialog ikke været resultater de seneste 17 måneder. Ministeren var tilfreds med det, han havde forelagt, og med det, der stod i den udviklingspolitiske strategi. Målet var at bruge noget for noget-princippet som et middel for at fremme den dagsorden, som EU ønskede. Hvis man først havde trukket det kort en gang, var det endegyldigt trukket.

Nikolaj Villumsen spurgte, om det var rigtigt forstået, at det stadig var til diskussion, hvem der skulle betale for EU's militære planer, og at det ikke var udelukket, at danske skatteborgere kom til at bidrage økonomisk trods forbeholdet? Støttede regeringen det?

Kunne ministeren i øvrigt udelukke, at man tog penge fra civilsamfundsorganisationer, når det handlede om noget for noget-princippet og en konflikt med et lands regering? Og var ministeren ikke bekymret for at indgå partnerskab med en diktaturstat som Etiopien, der selv jager sin egen befolkning på flugt?

Holger K. Nielsen spurgte, om det var EU's udviklingspolitik, som man lod noget for noget-princippet indgå i. Eller var det de nationale politikker, der skulle følges ad? Det var jo nationale problemstillinger, der var tale om.

Peter Hummelgaard Thomsen sagde, at han var enig med ministeren i, at man havde brug for mere frihandel, men man havde også brug for, at frihandel kom alle til gavn. Var ministeren ikke enig i, at CETA-aftalens direkte henvisning til lønmodtagerrettigheder og miljø og den måde, man havde indrettet voldgiften på, nu udgjorde en minimumsstandard for kommende handelsaftaler med Japan og på sigt også med USA? Man kunne ikke lave handelsaftaler, der var dårligere end den, man havde lavet med Canada. Ville ministeren fremhæve det over for sine kolleger på mødet?

Udenrigsministeren svarede Nikolaj Villumsen, at der ikke var konkrete planer for finansiering, så han kunne ikke komme det nærmere. Om noget for noget-princippet sagde ministeren, at partnerskaberne byggede på en skræddersyet noget for noget-tilgang til de enkelte lande, og at der var indbyttet incitamenter, så de partnerlande, der leverer i samarbejdet om tilbagetagelse, ville blive tilgodeset. Manglende vilje til at samarbejde ville få negative konsekvenser. Der var flere indbyggede dilemmaer i det, og det var umuligt at finde en perfekt løsning. Til Kenneth Kristensen Berth sagde ministeren, at EU-landene drøfte systematisk brug af visumrestriktioner i tilbagetagespolitikken. På rådsmødet for retslige og interne anliggender den 9. juni vedtog man rådskonklusioner, der understregede vigtigheden af at anvende visumpolitikken som løftestang over for usamarbejdsvillige tredjelande med henblik på at fremme tilbagetagelse. Visumrestriktionerne kunne således blive det første konkrete eksempel på anvendelse af negative konsekvenser i forhold til EU's udsendelsesarbejde. Man kunne derudover forestille sig negative konsekvenser i økonomiske og politiske samarbejder.

Ministeren var enig med Peter Hummelgaard Thomsen i, at man nu havde noget at sigte efter i frihandelsaftaler – ikke nødvendigvis copy paste, men CETA var helt klart et godt udgangspunkt.

Holger K. Nielsen mente, at han havde stillet et elementært spørgsmål: Skulle noget for noget-princippet ind i EU's udviklingspolitiske strategi?

Nikolaj Villumsen gentog sit spørgsmål om danske skattekroner til den nye militære strategi i EU. Og kunne ministeren udelukke, at civilsamfundsorganisationer kunne miste støtte som et led i noget for noget-princippet?

Udenrigsministeren kunne ikke svare på nuværende tidspunkt. Om noget for noget-tilgangen sagde han, at det var det princip, der gjorde sig gældende i forhold til partnerskabsaftaler. Han havde forsøgt at svare efter bedste evne, og hvis det ikke rakte, ville han gerne forsøge at svare retur på et skriftligt spørgsmål.

2. Interinstitutionel aftale om bedre lovgivning - lovgivningsmæssig programmering

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3552 – bilag 1 (samlenotat side 3)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Præsentation af prioriteterne for Estland, Bulgarien og Østrigs trioformandskab

– *Godkendelse*

Rådsmøde 3552 – bilag 2 (samlenotat side 5)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Det europæiske semester

– *Politisk drøftelse*

KOM (2017) 0504, KOM (2017) 0500, KOM (2017) 0501-0527 (øvrige landes nationale reform- og konvergensprogrammer)

Rådsmøde 3552 – bilag 2 (samlenotat side 7)

EU-note (16) – E 32 (EU-note af 12/6-17 om det europæiske semester)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

L Punkt 4. Rådsmøde nr. 3553 (almindelige anliggender - artikel 50) den 20. juni 2017

EUU alm. del (16) – bilag 725 (kommenteret dagsorden)

Punktet blev behandlet for lukkede døre

L Punkt 5. Samråd med finansministeren om regeringens holdning til Kommissionens udkast til landespecifikke anbefalinger for Danmark og Kommissionens prioriteter for den økonomiske politik i medlemslandene generelt (enslydende spørgsmål er også stillet på FIU alm. del - samrådsspørgsmål AW) (holdes fælles med FIU)

KOM (2017) 0504

KOM (2017) 0504 – samrådsspørgsmål A

EU-note (16) – E 32 (EU-note af 12/6-17 om det europæiske semester)

Samrådsspørgsmål A

”Vil ministeren redegøre for regeringens holdning til Kommissionens udkast til landespecifikke anbefalinger for Danmark og Kommissionens prioriteter for den økonomiske politik i medlemslandene generelt? Ministeren bedes desuden redegøre for regeringens forventninger til behandlingen i Rådet og Det Europæiske Råd.”

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

FO Punkt 6. Rådsmøde nr. 3549 (økonomi og finans) den 16. juni 2017

EUU alm. del (16) – bilag 725 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren oplyste, at han ville forelægge tre sager til forhandlingsoplæg og to sager til orientering. For punktet om de landespecifikke anbefalinger henviste han til samrådet tidligere på mødet (punkt 5).

FO 1. Direktivforslag om nedsatte momssatser for bøger, aviser og tidsskrifter

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0758

Rådsmøde 3549 – bilag 1 (samlenotat side 3)

KOM (2016) 0758 - svar på spm. 1, om en liste over momssatserne på bøger, aviser og tidsskrifter i de 28 EU-lande, fra skatteministeren

EU-note (16) – E 25 (note af 7/4-17 om EU-perspektiver i forhold til offentlig støtte til medier)

EUU alm. del (16) – bilag 560 (udvalgsmødereferat side 857, senest behandlet i EUU 17/3-17)

Finansministeren: Økofin ventes at enes om direktivforslaget vedr. momssatser for bøger, aviser og tidsskrifter. Jeg orienterede udvalget om sagen forud for Økofin den 21. marts.

De gældende momsregler betyder, at det ikke altid er muligt at have de samme momssatser på henholdsvis elektroniske og trykte bøger, aviser og tidsskrifter. Elektroniske udgivelser skal således pålægges det enkelte lands normalsats, dvs. mindst 15 pct. moms, mens momsens kan være lavere for trykte udgivelser (for nogle lande helt ned til nul).

Der ventes enighed om et kompromis, hvor alle EU-lande nu må anvende nedsat momssats (ned til 5 pct.) for elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter. Det svarer til, hvad man må i dag for trykte udgaver. Derudover får de lande, som pr. 1. januar 2017 anvendte en stærkt nedsat sats (under 5 pct.) og nulsatser på trykte bøger, aviser og tidsskrifter mulighed for at anvende de samme lave satser på elektroniske versioner.

Forslaget skal give bedre mulighed end i dag for at bruge samme sats på henholdsvis trykte og elektroniske udgivelser. Samtidig er kompromiset mere restriktivt end Kommissionens oprindelige forslag, som gav alle lande lov at nedsætte satserne helt ned til nul for både trykte og elektroniske udgivelser.

Hovedparten af EU-landene er positive over for kompromisforslaget, men enkelte lande forventes fortsat at arbejde for også at indføre nedsatte momssatser på helt andre ydelser og varer end de foreslåede.

Fra dansk side arbejdes som hovedregel ud fra den mangeårige linje, at der ikke bør skabes nye muligheder for nedsatte momssatser eller nulmoms. De giver konkurrencevridning, gør momssystemet mere kompliceret og giver indtægtstab.

Kompromiset giver nu kun mulighed for nedsatte satser på elektroniske udgivelser. Det har mindre betydning for os hvilke nedsatte satser andre lande har på elektroniske udgivelser, fordi der altid er forbrugslandsbeskatning på elektroniske ydelser, dvs. dansk moms når de sælges til forbrugere i Danmark. Kommissionens forslag gav alle lande mulighed for stærkt nedsat moms (og nulsatser) også på trykte udgivelser. Det ville øge muligheden for salg til Danmark uden dansk moms ved salg under fjernsalgsgrænsen. Den mere begrænsede udvidelse af mulighederne gør forslaget mere acceptabelt for os. Regeringen kan derfor acceptere at give de enkelte EU-lande mulighed for at indføre lavere momssatser på elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter. Vi støtter en løsning på linje med formandskabets kompromisforslag.

Rasmus Nordqvist spurgte, om regeringen og Rådet havde forholdt sig til udtalelsen fra Europa-Parlamentets Kulturudvalg om lydpublikationer, hvor udvalget gav udtryk for, at lydpublikationer skal behandles på samme måde som e-publikationer.

Finansministeren var umiddelbart uforstående over for, hvorfor lydpublikationer ikke skulle være med. Ministeren havde ikke set udtalelsen fra Europa-Parlamentets Kulturudvalg, men sagde, at lydpublikationer vel er en elektronisk udgave af en avis, bog eller et tidsskrift, og at der i hans optik umiddelbart var god ræson i at ligestille dem. Man skulle dog kende dybden og faldgruberne i sagen for at kunne sige noget endeligt. Hvis det kunne blive afklaret teknisk, var han enig i synspunktet.

Rasmus Nordqvist var enig med ministeren og bad ham om også at forholde sig til det skriftligt. Det forekom ham vigtigt at arbejde for en sidestilling af platforme.

Kenneth Kristensen Berth kunne ikke støtte forhandlingsoplægget, idet han mente, at moms ikke var noget, som EU skulle blande sig i.

Finansministeren bekræftede, at han ville sende et svar til Rasmus Nordqvist.

Nikolaj Villumsen støttede ministerens forhandlingsoplæg.

Holger K. Nielsen støttede ministerens forhandlingsoplæg.

Peter Hummelgaard Thomsen støttede ministerens forhandlingsoplæg.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti havde udtalt sig imod det.

2. Forslag om generel omvendt betalingspligt for moms

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0811

Rådsmøde 3549 – bilag 1 (sammenfatning side 9)

KOM (2016) 0811 – bilag 2 (notat om moms og forslag om omvendt betalingspligt)

EUU alm. del (16) – bilag 312 (udvalgsmødereferat side 413, præsentation af Kommissionens samlede lovgivningspakke på møde i EEU 2/12-16)

Finansministeren Vi talte senest om forslaget om generel omvendt betalingspligt for moms her i udvalget forud for Økofin den 21. marts. Der sigtes nu efter enighed om forslaget på baggrund af et konkret kompromisforslag. Der er dog måske behov for yderligere drøftelser på teknisk niveau før enighed.

Generel omvendt betalingspligt betyder, at opkrævningen for moms sker i det sidste led i værdikæden, f.eks. en detailforretning, der sælger videre til en privat kunde. Det afviger fra normale momsregler, hvor der afregnes moms i hvert led i værdikæden. Kompromisforslaget indebærer, at EU-lande med relativt store problemer med momssvig midlertidigt kan få lov at indføre generel omvendt betalingspligt.

Kommissionen havde oprindeligt foreslået, at også nabolande til lande, som indfører generel omvendt betalingspligt, kunne få lov til at indføre dette system. Denne mulighed er nu fjernet, da Rådets Juridiske Tjeneste har vurderet, at det vil være for vidtgående i forhold til hensynet til det indre marked.

De fleste lande ventes at være positive over for det seneste kompromisforslag. Der er dog forskellige holdninger til de konkrete betingelser og krav til de lande, som ønsker at indføre generel omvendt betalingspligt. Der er også delte meninger om de præcise regler for de midlertidige tilladelser, bl.a. hvor længe de skal løbe.

Fra dansk side kan vi acceptere en aftale på linje med indholdet i det seneste kompromis. Vi ser positivt på den seneste afgrænsning, hvor kun lande med særligt store svigproblemer kan indføre generel omvendt betalingspligt (og altså ikke længere nabolande). Det er også meget vigtigt at fastholde kompromisets hensyn til virkningerne på det indre marked og for andre lande samt regler om, at muligheden er tidsbegrænset og kan trækkes tilbage.

FO 3. Ændring af direktivet om genopretning og afvikling af kreditinstitutter (BRRD)

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0853

Rådsmøde 3549 – bilag 1 (samlenotat side 18)

EUU alm. del (16) – bilag 560 (udvalgsmødereferat side 859, senest behandlet i EUU 17/3-17)

Finansministeren: Økofin ventes at vedtage et forslag til ændring af direktivet om bankkrisehåndtering (BRRD) for at oprette en ny klasse af nedskrivningsegnet gæld i EU-landenes konkursordener. Forslaget er en del af pakken om tilpasning af finansiel regulering, som vi drøftede inden Økofin 6. december 2016. Der er enighed om at fremskynde behandlingen af denne del af pakken. Der ventes bred enighed om forslagens indhold.

Princippet i BRRD er, at krisehåndtering først og fremmest skal ske gennem bail-in, dvs. at kreditinstitutters aktionærer og kreditorer skal have nedskrevet deres tilgodehavender og således påføres tab med henblik på rekapitalisering af nødlidende institutter. Staten og dermed skatteborgerne skal ikke betale.

Forslaget om en ny klasse af nedskrivningsegnet gæld vil øge sikkerheden for, at kreditorer også i praksis kan nedskrives. Det vil også skabe større forudsigelighed og transparens om, hvilke kreditorer, der risikerer tab, ved håndtering af nødlidende kreditinstitutter. Regeringen støtter på den baggrund kompromisforslaget. Dette forslag ændrer ikke i sig selv på de kommende krav til, hvor meget institutterne skal udstede af den nye type gæld.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at Dansk Folkeparti havde været for i første omgang, men at man havde måtte konstatere, at selv om det var frivilligt, om man ville anvende dansk ret eller søge afklaring via en international voldgiftsdomstol, var det alligevel et spørgsmål om, at man flyttede dansk beslutningsret til en international voldgiftsret. Han kunne dermed ikke støtte ministerens forhandlingsoplæg.

Nikolaj Villumsen støttede ministerens forhandlingsoplæg, idet det var et ædelt formål at støtte, at statskassen ikke ender med at blive tømt for at dække tab i nødlidende finansinstitutter.

Holger K. Nielsen støttede ministerens forhandlingsoplæg.

Peter Hummelgaard Thomsen støttede ministerens forhandlingsoplæg.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti havde udtalt sig imod det.

FO 4. Indfasning af IFRS 9 og udfasning af undtagelse for statsgældseksponeringer

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0850

Rådsmøde 3549 – bilag 1 (sammenfatning side 25)

EUU alm. del (16) – bilag 312 (udvalgsmødereferat side 413, præsentation af Kommissionens samlede lovgivningspakke på møde i EUU 2/12-16)

Finansministeren Der er også behov for at fremskynde to andre elementer i reguleringspakken. Der ventes også her bred enighed på dette Økofin. Det gælder indfasning af kapitalkrav knyttet til nye regler for nedskrivninger i den internationale regnskabsstandard, IFRS 9. Og det gælder udfasning af en undtagelse for visse statsgældseksponeringer fra grænserne for store eksponeringer.

IFRS 9 ventes fra 2018 at medføre betydeligt højere nedskrivninger og hensættelser til tab for europæiske kreditinstitutter, herunder danske. Det reducerer institutternes kapital. Med forslaget indfases effekten på kapitalen gradvis frem til 2023 i stedet for på én gang fra 2018. Fra 2018 vil statsgæld i anden EU-valuta, hvor det udstedende EU-land ikke har en tilstrækkelig høj kreditvurdering, blive omfattet af reglerne om store eksponeringer. Disse regler siger, at en eksponering, f.eks. en type udlån, ikke må udgøre mere end 25 pct. af et instituts kapital. Forslaget indebærer, at disse krav indføres mere gradvis over en årrække (frem til 2021).

FO Regeringen kan støtte kompromisforslaget. Det vurderes fornuftigt, at der sikres en gradvis overgang på begge områder.

Nikolaj Villumsen spurgte, hvad ministeren mente om, at Danmarks Nationalbank var uforstående over for Kommissionens forslag.

Finansministeren understregede, at Nationalbanken har en primær opgave: at sikre, at den finansielle sektor er så robust som muligt. Regeringen havde en anden opgave: at afveje robustheden i sektoren med de omkostninger, det måtte have for borgerne, hvis krav indfases for hurtigt. Ofte havde Nationalbanken en kortere indfasningsperiode og dermed ingen tilvænningsperiode, mens regeringen prøvede at finde en balance i, hvilken indfasning der er rimelig for at kunderne ikke bliver for hårdt ramt. Dermed den forskellige tilgang fra henholdsvis Nationalbankens og regeringens side. Ministeren anerkendte, at hvis man kun havde det formål at skulle sikre stabilitet, kunne man gå med Nationalbankens vurdering, men hvis man også havde det formål, at der skal være indfasningsperiode af hensyn til kunder, så ramte man et rimeligt kompromis.

Kenneth Kristensen Berth støttede regeringens forhandlingsoplæg.

Nikolaj Villumsen støttede ikke forhandlingsoplægget, idet han mente, at man ikke ramte den rette balance.

Holger K. Nielsen støttede ministerens forhandlingsoplæg.

Peter Hummelgaard Thomsen støttede ministerens forhandlingsoplæg.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde udtalt sig imod det.

5. Styrkelse af bankunionen og risikoreduktionstiltag

– *Status*

KOM (2016) 0851, KOM (2016) 0850, KOM (2016) 0854, KOM (2016) 0852

Rådsmøde 3549 – bilag 1 (sammenfatning side 34)

EUU alm. del (16) – bilag 312 (udvalgsmødereferat side 413, præsentation af Kommissionens samlede lovgivningspakke på møde i EUU 2/12-16)

Finansministeren: Økofin ventes at gøre status over styrkelsen af bankunionen. Formandskabet vil præsentere en fremskridtsrapport med fokus på de emner, som særlig har været drøftet. Arbejdet omfatter den fælles indskydergaranti i bankunionen, som forhandles på teknisk niveau. Endnu udestår politiske drøftelser og enighed om alle centrale elementer af forslaget.

Arbejdet omfatter også hele pakken med tilpasninger af den finansielle regulering (hvor jeg allerede har nævnt de elementer, som ventes klar til vedtagelse på dette Økofin). Der har været tekniske forhandlinger om kriterier for nedskrivningsegne passiver – dvs. krav til de passiver, som skal kunne bære tab, hvis et institut bliver nødlidende, f.eks. at passiverne skal have en løbetid på mindst 1 år. Kriterierne skal sikre, at passiverne er til rådighed og kan bære tab. Formandskabet vurderer, at der er bred støtte til, at kriterierne alene skal gælde for nye udstedelser og ikke eksisterende.

Der har også været forhandlinger om beføjelser til hjem- og værtslande. Kommissionen foreslår bl.a., at tilsynsmyndigheder, som fører tilsyn med forbundne moder- og datterselskaber i flere EU-lande, kan undtage datterselskaber fra kapital- og likviditetskrav. En del lande er imod forslaget, særlig værtslande, hvor bankerne er datterselskaber af udenlandske banker, og som derfor kan miste beføjelser til de lande, hvor moderbankerne har hjemme. Formandskabet lægger på den baggrund op til ikke at vedtage dette forslag.

Pakken indeholder også emner af stor vigtighed for os, bl.a. fordi de kan have implikationer for dansk realkredit, som jeg redegjorde for forud for Økofin den 6. december. Emnerne har endnu ikke været substansdrøftet i de tekniske forhandlinger, og der er derfor ikke meget nyt. Kravene vedrørende gearing og stabil finansiering ligger således godt, mens de nye regler om markedsrisiko kan forbedres.

Der er ikke lagt op til beslutninger om de nævnte emner på dette Økofin. Der ventes først enighed senere. Regeringen vil tage fremskridtsrapporten til efterretning.

6. Rådskonklusioner om nødlidende lån

– *Status*

Rådsmøde 3549 – bilag 1 (samlenotat side 44)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Bekæmpelse af terrorfinansiering

– *Præsentation*

KOM (2016) 0050

Rådsmøde 3549 – bilag 1 (samlenotat side 51)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Midtvejsevaluering af kapitalmarkedsunionen

– *Præsentation*

KOM (2017) 0292

Rådsmøde 3549 – bilag 1 (samlenotat side 55)

EUU alm. del (15) – bilag 69 (udvalgsmødereferat side 154, senest behandlet i EUU 2/10-15)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Forberedelse af DER: landespecifikke anbefalinger m.v.

– *Godkendelse*

KOM (2017) 0504, KOM (2017) 0500, KOM (2017) 0501-0527 (øvrige landes nationale reform- og konvergensprogrammer)

Rådsmøde 3549 – bilag 1 (samlenotat side 62)

EUU alm. del (16) – bilag 597 (Danmarks nationale reformprogram)

EUU alm. del (16) – bilag 621 (lukket samråd med finansministeren om det europæiske semester 5/4-17)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Implementering af stabilitets- og vækstpakten

– *Godkendelse*

KOM (2017) 0531, KOM (2017) 0529, KOM (2017) 0532, KOM (2017) 0268, KOM (2017) 0530

Rådsmøde 3549 – bilag 1 (samlenotat side 81)

Finansministeren: Kommissionen har udarbejdet rapporter og fremlagt forslag under vækst- og stabilitetspakten, herunder ophævelse af Kroatiens og Portugals henstillinger. Rumænien vurderes i 2016 at have overskredet reglerne om fremskridt mod de mellemfristede mål for den strukturelle saldo, MTO. Kommissionen har derfor lagt op til, at Rådet tildeler en særlig henstilling – en MTO-henstilling. En MTO-henstilling adskiller sig fra normale henstillinger om faktiske underskud over 3 pct. af BNP, og det er første gang, at denne type henstilling foreslås. Henstillingen tildes, idet der foreligger en signifikant observeret overskridelse af MTO-kravene. Rumæniens strukturelle underskud udgjorde over 2,5 pct. af BNP sidste år og skønnes at stige i år. Henstillingen indebærer krav om en strukturel budgetforbedring på 0,5 pct. af BNP allerede i år.

Efterlevelse og håndhævelse af reglerne er afgørende for at undgå nye gældskriser. Vi skal undgå fejlene fra årene inden krisen, hvor mange lande ikke gjorde nok for at nå op på strukturel balance. Der er tale om et klart brud på kravene og der ventes derfor bred støtte til, at Rumænien tildes en MTO-henstilling. Regeringen støtter også forslaget.

11. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

12. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 7. Rådsmøde nr. 3558 (økonomi og finans - budget) den 24. juli 2017
EUU alm. del (16) – bilag 725 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren ville forelægge to sager til forhandlingsoplæg.

FO 1. EU's budget for 2018

– *Politisk enighed*

SEK (2017) 0250

Rådsmøde 3558 – bilag 1 (sammenfatning)

EUU alm. del (15) – bilag 869 (udvalgsmødereferat side 1269 FO,
forhandlingsoplæg vedr. EU's budget for 2017 forelagt EUU 15/7-16)

Finansministeren: EU's budget for 2018 forelægges til forhandlingsoplæg. EU's budget for 2018 er det femte årlige budget i den flerårige finansielle ramme for 2014-2020, som fastlægger lofterne for de årlige budgetter.

Kommissionens forslag

Kommissionens forslag til EU's budget for 2018 indeholder et forpligtelsesniveau på 160,6 mia. euro svarende til 1,02 pct. af EU's BNI og et betalingsniveau på 145,4 mia. euro svarende til 0,93 pct. af EU's BNI.

Det foreslåede udgiftsniveau er udtryk for en stigning på 1,4 pct. i forpligtelser og 8,1 pct. i betalinger i forhold til budgettet for 2017.

Det danske EU-bidrag i 2018 er for nuværende estimeret til at blive på 20,6 mia. kr. Der kan komme ændringer til dette skøn, når vi har mere sikker viden om det endelige budget for 2018.

Regeringens holdning

Regeringen lægger afgørende vægt på, at de udgiftslofter der er fastsat i den flerårige finansielle ramme, overholdes.

Regeringen lægger inden for disse rammer vægt på, at EU's budget er retvisende og afspejler det faktiske udgiftsbehov, og at der i behovsvurderingen sker en skarp prioritering af EU's udgifter på lige fod med de prioriteringer, der foretages i de nationale budgetter.

Det er centralt for regeringen, at forpligtelsesniveauet understøtter budgetmæssig holdbarhed og at der sikres en tilstrækkelig margin til, at der kan tages højde for uforudsete udgifter. Særligt i år er der en udfordring i forhold til forpligtelsesniveauet. På grund af manglende råderum foreslår Kommissionen at aktivere de såkaldte fleksibilitetsinstrumenter for samlet set 1,5 mia. euro. Regeringen vil i lyset heraf arbejde for en nedjustering af forpligtelsesniveauet.

Det er Kommissionens forventning, at betalingsafløbet på strukturfondsprogrammerne vil tage fart i 2018 efter en meget langsom opstart i de foregående år. Den betydelige foreslåede stigning i betalingsniveauet på 9,6 mia. euro skal ses i lyset heraf. Regeringen noterer sig med tilfredshed, at der trods den foreslåede stigning fortsat efterlades en meget betydelig margin under betalingsloftet på 10,4 mia. euro.

FO I forhold til de enkelte udgiftskategorier er regeringens holdning følgende:

- Angående udgiftskategori 1a vækstpolitikkerne arbejdes der fra dansk side for, at udgifterne til vækstpolitikkerne prioriteres. Det gælder særligt forskning, energi, uddannelse, innovation og transportinfrastruktur.
- Angående udgiftskategori 1b samhørighedspolitik arbejdes sammen med andre ligsindede lande for, at udgiftsniveauet er retvisende. Der bør ikke afsættes urealistisk høje bevillinger, men vi skal omvendt også undgå en situation, hvor ubetalte regninger ophober sig mod slutningen af den flerårige budgetperiode.
- Med hensyn til udgiftskategori 2 landbrugspolitik arbejdes der for, at der afsættes realistiske bevillinger til landbrugspolitikken. Det anerkendes, at hovedparten af udgifterne til landbrugspolitikken i form af direkte støtte er fastlagt i forordningen herom. Fra dansk side vil man dog afsøge mulighederne for, at de øvrige udgifter i udgiftskategorien kan bidrage til at tilpasse det overordnede udgiftsniveau.
- For så vidt angår udgiftskategori 3, sikkerhed og borgerskab, lægger regeringen betydelig vægt på, at migrations- og flygtningerelaterede udgifter prioriteres.
- For udgiftskategori 4, globale EU, lægger regeringen vægt på, at EU's humanitære bistand, migrationstiltag og civile krisestyringsindsatser prioriteres.

Jeg vil gerne allerede her indledningsvis bemærke, at regeringen selvsagt har gransket de foreslåede betydelige procentuelle bevillingsfald fra 2017 til 2018 – særlig i budgetkategori 3 og til dels også i budgetkategori 4.

Europa oplevede som bekendt en ukontrolleret situation på migrationsområdet, som betød at vi på budgetterne for 2016 og 2017 afsatte betydelige merbevillinger til området. I dag er situationen heldigvis under kontrol, hvilket også kommer til udtryk i faldende bevillinger til området. Det er dog værd at bemærke, at det foreslåede bevillingsniveau til de to udgiftsområder samlet set ligger 2,5 mia. euro højere end det budget vi vedtog for 2015 – før migrationskrisen satte ind.

Regeringen kan på den baggrund støtte en vis normalisering af udgiftsniveauet, men arbejder på baggrund af tidligere års erfaringer også for, at der særligt for disse udgiftskategorier sikres tilstrækkelige margener til uforudsete udgifter i løbet af året.

Med hensyn til udgiftskategori 5, administration, vægtes en stram og budgetansvarlig linje. Regeringen arbejder foren reduktion i administrationsudgifterne.

Vedrørende de særlige fleksibilitetsinstrumenter finder regeringen, at aktiveringen af disse til enhver tid skal være retfærdiggjort, og at afsættelse af reserver til disse i forbindelse med det årlige budget bør reduceres til et minimum. Regeringen lægger desuden betydelig vægt på, at de særlige fleksibilitetsinstrumenter finansieres inden for EU's betalingslofter.

Det er min forventning, at Rådets holdning til EU's 2018-budget overordnet vil komme til at afspejle Danmarks prioriteter, og dermed udgøre et godt grundlag for de videre forhandlinger om EU's budget med Europa-Parlamentet. Det forventes derfor også, at Danmark vil kunne tilslutte sig Rådets holdning.

Rasmus Nordqvist spurgte, hvor man ønskede at skære inden for landbrugspolitikken. Og var det fornuftigt at skære ned i den humanitære bistand?

Nikolaj Villumsen henviste til, at Kommissionen havde meldt ud, at der skulle bruges 5,5 mia. euro til støtte til udvikling af militær teknologi. Ville det blive taget fra budgettet, og ville danske skatteborgere i så fald ende med at bidrage på trods af forsvarsforbeholdet?

Holger K. Nielsen påpegede, at der var en stigning i landbrugsudgifter på 1 mia. euro. Hovedparten af udgifterne hang sammen med de ordninger, der var vedtaget, og med prisudviklingen på verdensmarkedet. Det kunne man ikke gøre så meget ved, men hvor stor en del af udgifterne, kunne man påvirke via budgettet? Han mente i øvrigt ikke, at det var et holdbart argument for at skære i budgettet, at der ikke ville komme så mange i flygtninge i 2018. Kunne ministeren bekræfte, at man skar ned på indsatsen i nærområderne? Det var jo direkte kontraproduktivt i forhold til at forhindre, at der kom flere flygtninge til Europa. Burde regeringen ikke netop lægge pres på EU for at få allokeret flere penge til nærområdeindsatsen?

Kenneth Kristensen Berth mente, at budgettet vidnede om, at EU har store problemer med at prioritere sine midler. Visse ting var båndlagt af traktatrammerne, men det virkede, som om pengene blev brugt på det forkerte: landbrug og strukturfondsprogrammer – og til gengæld for lidt på at imødegå masseindvandring. Ud fra en betragtning om, at EU bestemmer, hvor meget nationalstaterne må øge budgetterne, kunne man også forvente, at EU overholdt de samme regler, som man trak ned over hovedet på medlemsstaterne. Det var bare ikke tilfældet. Det mest absurde var udgifter til administration, hvor der var en stigning på 3,1 pct. i forhold til 2017. Der havde været en kontinuerlig stigning hele vejen igennem på den post. I Danmark spinkede og sparede man, mens der ikke var den samme mådehold i EU-systemet. Det var uacceptabelt, navnlig fordi der ventede EU nogle ganske store økonomiske problemer i fremtiden på grund af Storbritanniens udtræden. Han kunne derfor ikke støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Peter Hummelgaard Thomsen erklærede sig enig med Kenneth Kristensen Berth. Han mente ikke, at de akutte, men også langsigtede udfordringer med migration til Europa var afspejlet godt nok i EU-budgettets prioriteter. Han opfordrede regeringen til at lægge

endnu mere vægt på humanitær bistand og hjælp til nærområderne, når den flerårige finansielle ramme skulle diskuteres og i særdeleshed at tage det op ved briternes udtræden af EU. I den forbindelse ville det være oplagt at tale om budgetter og prioriteter for at undgå den massive migrationsbølge, som mange forudså ville ramme Europa over de kommende 30-50 år. Kunne ministeren i øvrigt uddybe, hvad besparelser på knap 6,7 pct. i forpligtelser og 1,8 pct. i betalinger til udviklingssamarbejdet dækkede over? Hvorfor havde man prioriteret sådan? Der var en ramme for, hvad landene kunne gøre med deres finanspolitik, omvendt førte EU en lempelig pengepolitik, samtidig med at man også havde etableret investeringsfonden EFSI. Der var lagt op til et fald i forpligtelser på 23 pct. og 21 pct. i betalinger. Kunne ministeren sige noget om, hvorfor man havde prioriteret sådan? I tabel 2 i budgetforslaget var der fra 2017-budgettet til 2018-budgetsforslaget lagt op til besparelser på EFSI på 23 pct. og 21 pct. i betalinger. Det forekom ham at være et ret drastisk fald, når man må ofte talte om, hvorvidt der var behov for at øge investeringsniveauet for at skabe flere arbejdspladser.

Finansministeren delte ønsket om at reducere landbrugsstøtten i EU, og det ville være glimrende, hvis landene kunne blive enige om helt at afskaffe den – bare man gjorde det på en måde, så man ikke fik renationaliseret landbrugspolitikken. Fordelen ved det eksisterende system var, at der var en ensartethed i støtten, så man undgik unfair konkurrence.

Ministeren var enig i, at man skulle omprioritere. Det var gradvis lykkedes at få en større del af EU's budget til at gå til forskning og en mindre del til landbrug. Man skulle arbejde med en høj grad af tålmodighed og vilje, for en lang række lande, deriblandt Danmark, var oprindeligt trådt ind i EU på grund af landbrugspolitikken og de støttemuligheder, der var. Nogle lande var gået fra at være nettomodtager til at være nettobidragydere. Det skyldtes, at der var kommet andre lande til, der havde det værre, og at de lande, der var kommet ind, var blevet løftet i indtjening og i velstand. Det var sket for Danmark, der var gået fra at være modtagerland til bidragerland. Ministeren mente, at det er vigtigt ikke kun at være med, så længe man modtager – man skal også være med i de år, hvor man skal bidrage. Når man skulle lave den næste flerårige budgetramme og rammer for landbrugsstøtten, ville man fra dansk side fortsat presse på for at nedbringe strukturfondsmidler og landbrugsmidler. Ministeren så langt hellere, at man prioriterede forskning, vækst, migrationsbekæmpelse etc., men det forholdt sig sådan, at man skulle være enige om prioriteterne. Der var andre lande, der lagde stor vægt på, at man ikke på en gang fjerner landbrugspolitikken. Det var lykkedes at få den ændret igennem tiden og få reduceret en lang række af de skadelige støtteordninger og omprioriteret budgetter etc. Ministeren forudså, at man ville fortsætte med at bevæge sig væk fra strukturfonde og landbrugsstøtte over mod forsknings- og vækstinitiativer. Ministeren tilføjede, at hovedparten af landbrugspolitikken var forordningsbestemt, og det kun var nogle strukturelle midler og lign., som man kunne forsøge at få presset ned. Man var bundet af udsving i verdensmarkedspriser og i produktionen i EU. Den rest, der var tilbage, skulle forhandles hvert år for at få skabt presset på landbrugspolitikken.

Flere medlemmer havde spurgt om, hvorfor der blev ændret på den humanitære bistand. Det var en klassisk udfordring: Man finder en midlertidig løsning på en pludselig opstået situation, og når den midlertidige periode er udløbet, spørger man, hvorfor udgifterne skal falde. Således havde man ekstraordinært løftet den humanitære bistand og nærområdebistanden til at finansiere Tyrkiet aftalen. De midler, der var afsat i den forbindelse, blev løbende udbetalt, men de skulle kun afsættes i budgettet én gang. Ministeren var enig i, at der var behov for at bekæmpe migration. Af den grund var der afsat en buffer på området, så man kunne sørge for yderligere tiltag både for at modstå den kommende migration, og for at opjustere den migrationsbekæmpelse, der måtte være. Hvis man så på den aktuelle migration, var tallene for Italien meget høje, mens der via Balkanruten var en meget begrænset tilstrømning af flygtninge og migranter. Så når nu tilstrømningen var mindre, var det oplagt, at budgetterne til at håndtere problemet også blev mindre. Forslaget lød på 1 mia. euro over 2015-niveauet på det humanitære niveau – ergo var man gået fra et meget højt alarmniveau til et stadig højt niveau, der var højere end det, man kendte fra 2015, hvor krisen startede. Der var en margin på ca. en kvart milliard euro på området, så derfor var der stadig luft i budgettet.

Over for Peter Hummelgaard Thomsen bekræftede ministeren, at det var korrekt, at der var sket et fald på EFSI. Man havde gerne set, at man kunne opretholde et niveau, men det var også et spørgsmål om, hvornår projekterne var blevet fremlagt. Han ville gerne svare uddybende skriftligt på udviklingen i EFSI.

Om EU-udgifter til militær sagde ministeren, at han havde modtaget teksten i den forgangne uge og derfor var i gang med at tykke det igennem. Ministeren ville ikke afvise, at man nogle områder kunne have gavn af at inddrage forsvarsområdet for at opnå vækst, produktivitet og arbejdspladser.

Rasmus Nordqvist havde noteret sig, at man for at tilpasse øvrige udgifter, ville skære på andre områder. Var det miljø og klima? Han tilføjede, at man ifølge FN stod i den værste humanitære situation globalt set, så hvorfor syntes regeringen, at det var fornuftigt at skære ned på den humanitære hjælp?

Holger K. Nielsen støttede ikke regeringens forhandlingsoplæg.

Finansministeren sagde til Rasmus Nordqvist, at i den kommenterede dagsorden om EU-budgettet oversendt den 6. juni kunne man af tabel 4 om Kommissionens forslag til 2018-budgettet se, at der var udsigt til en stigning og ikke et fald i midler til klima og miljø, når det drejede sig om forpligtelser. Desværre var der et fald, når det handlede om betalinger. Det måtte man se på undervejs. Området var i høj grad forbundet med forordningsbestemte udgifter, og derfor var det svært at skubbe rundt på udgifterne. Opgaven var at arbejde for, at færre midler bliver forordningsbundet. Der var desværre almindeligt med humanitære kriser rundt om i verden, men det migrationspres, som man oplevede i 2015, opstod pludseligt, og skabte et meget stort pres på de europæiske landes grænser. Det pres var nu i mindre grad til stede, og derfor var det muligt at nedprioritere nogle poster. Hvis man så på den humanitære del af det, havde man opretholdt de initiativer, der

var. Forpligtelser til humanitær bistand steg med 140 mio. euro, forpligtelser til stabiliseringsinstrumenter i forhold til Mellemøsten, Ukraine og Afrika steg med 97 mio. euro, og der var udover det afsat en margin på næsten en kvart million euro til uforudsete udgifter. Så selv ved en omprioritering prioriterede man det humanitære og destabiliseringsforebyggende, men der kom færre migranter over Balkanruten, og derfor var der mulighed for at nedprioritere.

Rasmus Nordqvist kunne godt læse Kommissionens forslag, men skulle jo forholde sig til regeringens holdning til det. Når regeringen skrev: "Fra dansk side bør man afsøge muligheder for, at de øvrige udgifter i udgiftskategorien kan bidrage til at tilpasse det overordnede udgiftsniveau", skulle han jo forholde sig til, hvilke dele af det regeringen ønskede at få bragt ned for at nå det overordnede udgiftsniveau. Det havde ikke noget med Kommissionens tal at gøre. Så hvad var regeringens holdning?

Nikolaj Villumsen var uenig i, at der skulle afsættes en masse penge til landbrugsstøtte i budgettet. Han så den gerne afskaffet, fordi den var med til at hindre udvikling i nogle af de ulande, der var med til at skabe flygtninge og migranter.

Finansministeren sagde, at der var både bundne og ubundne områder, og ministeren ville arbejde for, at de ubundne områder blev reduceret, da han mente, at det ville være med til at skabe et sundere budget, og fordi han ønskede at nedbringe landbrugsstøtten der, hvor det var muligt. Hvordan de andre lande stillede sig, var svært at sige, men man kunne arbejde på at finde en forhandlingsløsning, der også indeholder de danske prioriteter. Fra dansk side havde man altid holdt fast i at prioritere miljø og klima højt og at reducere landbrugsstøtten tilsvarende, hvis det kunne lade sig gøre. Ministeren kunne ikke sige noget sikkert om, hvor forhandlingerne landede.

Rasmus Nordqvist bakkede ikke op om regeringens forhandlingsoplæg.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti havde ytret sig imod det.

FO 2. Revision af EU's finansforordning og ændring af 15 sektorretsakter

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0605

KOM (2016) 0605 – bilag 2 (sammenfatning)

EUU alm. del (16) – bilag 620 (udvalgsmødereferat side 917,

sektorspecifikke forslag vedr. landbrugsdelen behandlet i

EUU 31/3-17)

Finansministeren: Jeg forelægger nu revisionen af EU's finansforordning og ændring af en række relaterede sektorretsakter (samlet kaldet omnibusforslaget) til forhandlingsoplæg. Da der er en vis fremdrift i sagen i Rådet, har jeg af hensyn til udvalget fundet det mest hensigtsmæssigt med en tidlig forelæggelse af sagen i dag.

Det samlede omnibusforslag omfatter EU's finansforordning og 15 underliggende sektorretsakter. Dagens forhandlingsoplæg vedrører selve finansforordningen og 13 af de 15 underliggende sektorretsakter. For så vidt angår de fælles bestemmelser for struktur- og investeringsfondene samt regionalfondsforordningen henvises til tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg den 21. april ved udenrigsministeren.

Kommissionens forslag

Sammen med midtvejsevalueringen af den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 fremsatte Kommissionen et forslag til revision af EU's finansforordning samt 15 relaterede sektorretsakter. Finansforordningen indeholder overordnet set de principper og regler, der styrer gennemførelsen af EU's budget.

Kommissionens to hovedformål med revisionen af finansforordningen er forenkling og fleksibilitet. Der er tale om et særdeles omfattende forslag, der indeholder en lang række ændringer inden for otte overordnede temaer: 1) forenkling for modtagere af EU-midler, 2) minimering af antallet af kontroller, 3) kombination af tiltag og instrumenter, 4) finansielle instrumenter, 5) budgetprincipper, 6) resultatorientering, 7) administration af EU-institutioner og 8) øvrige tiltag.

De foreslåede ændringer i finansforordningen afspejles også i de relevante sektorretsakter, som ændres sammen med forslaget.

Kommissionen angiver, at medtagelsen af de sektorspecifikke ændringer i samme lovgivningsforslag skal sikre en sammenhængende forhandlingsproces.

Kommissionen forventer, at de foreslåede ændringer vil bidrage til øget resultatorientering af budgettet, mere fleksibilitet i budgetgennemførelsen, færre fejludbetalinger og færre administrative omkostninger for både Kommissionen, forvaltningsmyndighederne og støttemodtagere.

Forhandlingssituationen

Forslaget til revision af finansforordningen har under det maltesiske formandskab været behandlet på embedsmandsniveau i Rådets budgetarbejdsgruppe. På baggrund af intensive forhandlinger er der på kort tid opnået store fremskridt, og formandskabet har i løbet af maj fremsat en række kompromisforslag, der generelt er blevet positivt modtaget af medlemslandene. Der udestår nu politiske drøftelser om elementerne i forslaget.

Medlemslandene har generelt udtrykt støtte til langt de fleste af Kommissionens forenklingsforslag, der skal lette de administrative byrder for både støttemodtagere og udbetalere. Landene har dog samtidig betonet, at den nødvendige kontrol med midlerne fortsat må være til stede.

I forhold til Kommissionens ønske om et mere fleksibelt budget er den overordnede tilgang i kompromisforslagene en bevarelse af status quo. Det indebærer, at der ikke som sådan skabes yderligere fleksibilitet, men at den nuværende balance heller ikke forskubbes i negativ retning.

Landene støtter generelt et mere fleksibelt EU-budget men understreger, at det ikke må ske på bekostning af transparens og basale budgetprincipper. Regeringen deler denne holdning.

FO Regeringen lægger vægt på følgende to overordnede principper i tilgangen til omnibusforslaget: regelforenkling og transparens.

Mere konkret udmøntes disse i følgende fem prioriteter:

- Medlemsstaternes udgifter til EU-initiativer skal finansieres inden for EU's budget.
- Principper om annualitet, budgettets enhed og sund finansforvaltning skal fastholdes.
- Rådets indflydelse på de årlige budgetter skal fastholdes.
- Færre administrative byrder.
- Der skal udvises forsigtighed i forhold til risikoeksponeringen af EU's budget.

Regeringen støtter forenklingsforslag og tiltag i retning af øget resultatorientering af budgettet. Regelforenkling og øget fleksibilitet må dog ikke ske på bekostning af sund finansforvaltning og den nødvendige kontrol med udbetaling af EU-midler. Regeringen finder det dertil vigtigt, at de foreslåede forenklinger i finansforordningen i relevant omfang afspejles i sektorretsakterne.

Det forventes, at Rådets holdning til forslaget vil afspejle Danmarks prioriteter og dermed udgøre et godt grundlag for de videre forhandlinger om en endelig aftale med Europa-Parlamentet. Det forventes derfor også, at Danmark vil kunne tilslutte sig Rådets holdning til forslaget.

Rasmus Nordqvist mente, at det var uhensigtsmæssigt at rykke balancen mellem Kommissionen og Rådet. Ville regeringen støtte op om at opretholde en balance – også i forhold til Europa-Parlamentet?

Kenneth Kristensen Berth mente ikke, at forhandlingsoplægget svarede til den mere alvorlige tone, der var afspejlet i samlenotatet. Han citerede derfra: "Forslaget kan medvirke til at øge EU-landenes betalinger til EU, sætte EU's udgiftslofter under pres og mindske Rådets og Parlamentets indflydelse på de årlige budgetter". Havde regeringen slået en for negativ linje an til at starte med?

Finansministeren svarede, at en stor del af Kommissionens forslag som beskrevet i samlenotatet var udgået i det seneste kompromisforslag. Forhandlingerne var altså gået i den rigtige retning efter et dansk synspunkt. Ministeren forventede, at der ville blive ændret på det gældende kompromisforslag, så det var på linje med de danske ønsker.

Rasmus Nordqvist gentog sit spørgsmål om balance i forhold til Europa-Parlamentets rolle.

Holger K. Nielsen støttede regeringens forhandlingsoplæg.

Nikolaj Villumsen spurgte, om man talte om at tage støttemidler fra EU-lande, der ikke respekterer grundlæggende demokratiske rettigheder, som f.eks. Ungarn.

Finansministeren sagde, at der var en balance i det nuværende system, som skulle opretholdes – en balance mellem Parlamentet og Kommissionen. Det krævede at have ikke bare Rådets, men også Parlamentets hensyn for øje. Det ville man have undervejs.

Ministeren bad Nikolaj Villumsen om at henvende sig til ressortministeren – nemlig udenrigsministeren – for spørgsmål om sanktionsmuligheder for de lande, der ikke lever op til menneskerettigheder og respekt for demokrati. Det skulle være enstemmighed blandt alle lande, bortset fra det land, der var tale om, når man skulle tage sanktioner i brug. Hvis der var to lande med udfordringer, kunne de hver især blokere for sanktioner mod den anden. Man kunne f.eks. kalde dem U og P.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at det var herligt med en mekanisme, der gør, at hvis nogle lande holder sammen, kan man ikke tryne dem. Han spurgte, hvad der havde forandret sig i en positiv retning, at regeringen så markant havde ændret signaler i forhold til første gang, man så det.

Nikolaj Villumsen sagde, at problemet var, at der blev overdraget mere magt, altså at Kommissionen fik flere muligheder at disponere uden at spørge Parlamentet og Rådet. Det kunne han ikke bakke op om.

Rasmus Nordqvist støttede forhandlingsoplægget.

Finansministeren sagde, at forslaget var blevet revideret i forhold til udsendte samløst, så det ville få betydning for bidraget og være med til give øget fleksibilitet og finansiering af udgifter udover EU-budgetter. Ministeren citerede: "I det foreløbige kompromisforslag er ændringerne i retning af øget fleksibilitet, finansiering og udgifter ud over EU-budgettet og ændringen i balancen mellem Kommissionen og budgetmyndighederne generelt blevet afvist". De ting, der gjorde, at man ændrede balancen var generelt blevet afvist. Normalt lød det godt med fleksibilitet, men hvis det betød, at man ikke præcis vidste, når man havde godkendt budgettet, hvad pengene gik til, var det knap så godt. Så man på balancen, var der her tale om, at Kommissionens forslag var blevet afvist, og i øjeblikket lagde man op til status quo for forholdet mellem Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

Kenneth Kristensen Berth henviste til, at ministeren havde sagt, at det var status quo for de muligheder, som Parlamentet, Kommissionen og Rådet havde i forhold til hinanden. Samtidig begrundede Nikolaj Villumsen sit nej til at give mandat med, at der blev givet flere muligheder til Kommissionen. Hvilke muligheder var det?

Nikolaj Villumsen ville rejse spørgsmålet om sanktioneringer over for visse lande over for udenrigsministeren. Det var en bekymrende udvikling, og det at den ene beskidte hånd kunne holde hånden over den anden, understregede, at det var nu, man skulle handle.

Finansministeren svarede Kenneth Kristensen Berth, at forvirringen måske skyldtes, at der var en forskel fra det oprindelige udspil til det kompromisforslag, der nu forelå. Det betød, som han vurderede sagen, at den ubalance, som Nikolaj Villumsen havde påpeget, var fjernet, og at man ville komme tilbage til status quo for balancen mellem Rådet, Kommissionen og Parlamentet. Det gjorde, at regeringen havde ændret sin lidt negative holdning til en mere positiv.

Kenneth Kristensen Berth udtrykte sin støtte til forhandlingsoplægget.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod det.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 8. Rådsmøde nr. 3550 (miljø – klimadelen) den 19. juni 2017

EUU alm. del (16) – bilag 725 (kommenteret dagsorden)

Energi-, forsynings- og klimaministeren orienterede om, at der ville være tre klimasager på dagsordenen for miljørådsmødet den 19. juni 2017: Kommissionens byrdefordelingsforslag i de ikkekvotebelagte sektorer, LULUCF-forordningen og et nyt punkt om Parisaftalen. Det maltesiske formandskab havde på byrdefordelingsforslaget og LULUCF-forslaget lagt op til en generel indstilling på rådsmødet, men valgte i stedet at fremlægge en fremskridtsrapport, da der stadig var for mange udestående emner til, at man kunne opnå enighed. Det var forventet, at klimaministrene skulle have en politisk drøftelse af de to sager på rådsmødet.

De to første punkter var til forhandlingsoplæg.

1. Forslag om bindende årlige reduktioner af drivhusgasemissionerne fra medlemsstaterne fra 2021 til 2030 (byrdefordelingsforslaget)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2016) 0482

Rådsmøde 3550 – bilag 2 (samlenotat side 2)

KOM (2016) 0482 – bilag 4 (kopi af EFK alm. del - svar på spm. 289 om en detaljeret redegørelse for tidsplanen for EU's beslutningsproces om forhandlinger og vedtagelser af non-EFTS-sektormålet for 2030)

KOM (2016) 0482 – bilag 3 (kopi af EFK alm. del - bilag 380: henvendelse af 23/8-2016 fra Dansk Energi om opfordring til at styrke EU's kvotesystem)

KOM (2016) 0482 – bilag 2 (kopi af EFK alm. del - svar på spm. 277, 278, 279 og 280 om Kommissionens forslag til forordning om bindende årlige reduktioner af drivhusgasemissionerne fra medlemsstaterne fra 2021 til 2030)

EUU alm. del (2016-17) – bilag 334 (udvalgsmødereferat side 489, senest behandlet i EUU 9/12-16)

NB: Punkt 3 (eventuelt) om Parisaftalen kan med fordel også læses i forbindelse med dette punkt.

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Regeringen hilser det velkomment, at forslaget samlet set skal sikre indfrielsen af EU's 2030-drivhusgasreduktionsmål for de ikkekvotebelagte sektorer på 30 pct. i forhold til 2005. Forslaget udgør en væsentlig del af implementeringen af EU's samlede reduktionsmål på mindst 40 pct. i 2030 i forhold til 1990.

FO Regeringen støtter overordnet Kommissionens forslag og arbejder for, at forslaget vedtages så hurtigt som muligt for at sikre, at EU's globale klimalederskab fastholdes. Det er afgørende, at vi står sammen og leverer på de løfter, som vi har givet - ikke mindst i lyset af Præsident Trumps seneste udmelding om Parisaftalen. At omsætte EU's klimamål og bidrage til

Parisaftalen til konkret bindende lovgivning vil være et af de stærkeste signaler, som EU kan sende i den aktuelle situation.

Danmark står til et højt reduktionsmål på 39 pct. Det er regeringen parat til at påtage sig. Regeringen har samtidig arbejdet for at sikre tilstrækkeligt hensyn til omkostningseffektivitet. Danmark har igennem en længere årrække gennemført en del tiltag, som har begrænset drivhusgasudledningen i de ikkekvotebelagte sektorer. Danmark har derfor færre omkostningseffektive reduktionspotentialer i forhold til mange andre EU-lande.

Det er derfor positivt, at Kommissionens forslag giver Danmark adgang til en række såkaldte fleksibilitetsmekanismer, der kan give mulighed for at indfri målet på en mere omkostningseffektiv måde. Det er vigtigt – ikke mindst for landbruget – hvor vi i Danmark har en særlig udfordring. Det har Kommissionen anerkendt, og den lægger også op til, at Danmark får en høj adgang til den såkaldte LULUCF-fleksibilitet, der er specifikt målrettet lande, hvor landbruget står for en stor andel af udledningerne. Danmark får også mulighed for at annullere kvoter fra EU's kvotehandelssystem til at indfri en del af vores mål for de ikkekvotebelagte sektorer.

Set med danske øjne rammer Kommissionens forslag derfor overordnet set en nøje afstemt balance, hvor et højt ambitionsniveau klart er forbundet med instrumenter, der giver muligheder for at indfri målet på en omkostningseffektiv måde.

Regeringen lægger derfor betydelig vægt på, at der på linje med Kommissionens forslag samlet set fastholdes en rimelig balance, hvor et højt reduktionsmål for Danmark modsvares af tilstrækkeligt høj adgang til fleksibilitet.

I den forbindelse lægger regeringen betydelig vægt på, at Danmarks adgang til LULUCF-kreditter ikke reduceres, og at fastsættelsen af loftet for EU's samlede LULUCF-adgang er miljømæssigt forsvarlig. Regeringen lægger desuden vægt på at sikre Danmarks adgang til kvoteannulleringsfleksibilitet, og at betingelserne herfor forbedres. Det kan blandt andet ske via en mulighed for at anvende kvoteannulleringsfleksibiliteten løbende over perioden, frem for at skulle træffe endelig beslutning herom inden 2020, som Kommissionens forslag lægger op til. Regeringen arbejder desuden for at skabe et transparent og effektivt marked for handel med udledningsrettigheder mellem medlemsstaterne.

Det er desuden vigtigt, at alle EU's medlemsstater bidrager til klimaindsatsen. Hvis vi skal indfri Parisaftalens ambitioner, kræver det, at alle sætter en grøn kurs, så de ikke bliver fastlåst med ineffektive og forurenende teknologier. Derfor er det godt, at startpunktet for medlemsstaternes udledningsret fastlægges ud fra, hvor meget de faktisk udleder frem for deres nuværende 2020-reduktionsmål. Det sikrer en miljømæssig forsvarlig og fair fordeling af EU's indsats.

Regeringen lægger derfor vægt på, at startpunktet for udledningsretten fastsættes ud fra faktiske udledninger i 2016-2018 med henblik på at sikre miljømæssig integritet, og at alle medlemslande bidrager til EU's klimaindsats.

Kenneth Kristensen Berth mente, at det var o.k., at Danmark påtog sig sin rimelige andel af reduktionerne. Dog var et reduktionsmål på 39 pct. for Danmark ikke rimeligt og navnlig ikke i lyset af, at Rumænien og Bulgarien slap helt uden reduktionsmål. Han kunne derfor ikke støtte forhandlingsoplægget.

Nikolaj Villumsen sagde, at EU's målsætning i forvejen var utilstrækkelig i forhold til at leve op til Parisaftalen. Man opfandt så nogle fiktive kvoter, som man kunne handle med. Det var bare ikke sådan, man skulle komme problemet til livs. Ministeren sagde selv, at der var behov for, at EU tog førertrøjen på, men det gjorde man ikke ved at udhule en i forvejen utilstrækkelig målsætning.

Holger K. Nielsen sagde, at fleksibiliteten - som regeringen i øvrigt ønskede at udbygge så meget som muligt - var et problem. Han mente, at konsekvensen af den fleksibilitet ville blive en underminering af hele systemet og en situation, hvor man ikke ville få de nødvendige investeringer i vedvarende energi. Han kunne ikke bakke op om, at regeringen så entydigt ville have fleksibiliteten ind.

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede, at det havde været en stor opgave at fordele reduktionsmålene. EU havde samlet set forpligtet sig til en reduktion på 40 pct. i 2030. Ministeren understregede, at man ikke kunne blive ved med at diskutere byrdefordelingen, for det ville være uheldigt at bruge indtil flere møder på at få sagen på plads. Han mindede om FN-processen i 2018 og Kommissionens i 2019. Danmark er et velstående land, og dermed har man en forpligtelse til at påtage sig et højt reduktionsmål. Det var den danske regerings udgangspunkt, men der var også brug for en vis fleksibilitet. Danmark lå i den høje ende og havde i forvejen gjort meget, så mulighederne for yderligere reduktioner var relativt dyre sammenlignet med, hvad de ville være i en række øst-europæiske lande. Da landbrugsområdet fylder meget i Danmark, var det vigtigt for regeringen også at få noget fleksibilitet ind.

Rasmus Nordqvist sagde, at bl.a. den franske præsident havde vist lederskab i forbindelse med den amerikanske udmelding. Han mente ikke, at det ville være helt vanvittigt, hvis Danmark opfordrede til at skue op for nogle af ambitionerne. Det blev der jo talt om i Europa.

Energi-, forsynings- og klimaministeren mente, at det ville være en meget vanskelig opgave at skrue bare lidt op for ambitionsniveauet. EU havde påtaget sig en af de største forpligtelser overhovedet. Opgaven var nu at få samlet EU om det, og den bedste måde at vise EU-lederskab på var at få aftalen implementeret i landene.

Rasmus Nordqvist opfordrede ministeren til at tale med den nye franske minister på området. Udmeldinger fra europæiske politikere – deriblandt politikere fra den franske politiske top – lød, at man skulle revurdere ambitionsniveauet og se på, om der var basis for at sætte det i vejret. Han opfordrede ministeren til at være sammen med de gode ele-

ver i klassen i stedet for de dårlige. Kunne ministeren sige, om de samlede EU 2030-mål var tilstrækkelige for at nå Parisaftalens målsætninger?

Rasmus Nordqvist påpegede, at VedvarendeEnergi i sit høringssvar havde påpeget, at målevalueringen burde fremrykkes til den første halvdel af 2023, så den kunne bruges til det internationale review, der blev aftalt med Parisaftalen.

Klima-, energi- og bygningsministeren lovede Rasmus Nordqvist, at Danmark nok skulle være blandt de gode i klassen. Danmark lå i de forskellige samarbejdsgrupperinger forud for møder oftest i gruppen af ambitiøse lande. Og der befandt Frankrig sig også. Danmark havde haft et godt samarbejde med den tidligere franske klimaminister, og ministeren håbede, at det samme ville ske med den nye franske minister.

Om målsætningerne var tilstrækkelige skulle man have belyst i den analyse, der ville blive gennemført i 2018 i FN-regi og i en opfølgning fra Kommissionens i 2019. Evalueringsarbejdet ville også indeholde overvejelser om, hvorvidt man skulle genbekræfte målsætning, og om, hvad man ville gøre fremover. Det var for tidligt at sige noget om, men det var ikke en hemmelighed, at det samlede bidrag fra alle verdens lande ikke var nok i forhold til at nå hverken 2 eller 1,5 gradersmålsætningen i 2030. Ambitionsmekanismen i Parisaftalen fastsatte, at der i forbindelse med evalueringerne blev mulighed for at få overvejelser fra nationale parlamenter og fra FN og internationalt hold om, hvordan man kommer videre.

Rasmus Nordqvist var glad for at høre, at ministeren var blandt de ambitiøse elever i EU. Så var det kun i udvalget, han ikke turde være det. Han kunne ikke støtte forhandlingsoplægget – det samlede mål var for lavt, og så lagde man oven i købet op til fleksibilitetsmekanismer. Det var helt hen i vejret.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti havde udtrykt sig imod det.

FO 2. Forslag om medtagelse af drivhusgassemissioner og optag fra arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug i klima- og energirammen for 2030 (LULUCF)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2016) 0479

Rådsmøde 3550 – bilag 2 (sammenfatning side 15)

KOM (2016) 0479 – bilag 3 (orientingsskrivelse samt svar på henvendelse fra Verdens Skove vedr. opgørelsesregler for optag og udledning fra skovforvaltning)

KOM (2016) 0479 – bilag 2 (henvendelse af 20/3-17 fra Verdens Skove, Det Økologiske Råd, Greenpeace, Danmarks Naturfredningsforening, Vedvarende Energi og WWF Verdensnaturfonden)

EU-note (15) – E 56 (EU-note af 12/8-16 om klima- og energimålsætninger i de ikkekvotebelagte sektorer)

EUU alm. del (16) – bilag 334 (udvalgsmødereferat side 489 og 494, senest behandlet i EUU 9/12-17)

Klima-, energi- og bygningsministeren: Den anden sag, som jeg vil nævne, omhandler forslaget til en LULUCF-forordning, der skal integrere optag og udledninger af drivhusgas i jord og skov i EU's klimaregulering.

Forslaget indeholder nærmere specificerede opgørelsesregler for optag og udledninger fra landbrugsjord, græsarealer, skovrejsning, skovrydning og forvaltede skovområder. Forslaget indeholder et krav til hver medlemsstat om, at kulstofbalancen inden for de ovennævnte kategorier som minimum samlet set ikke må gå i minus. Et lands samlede udledninger og optag må altså ikke netto føre til en forværring, hvor der udledes mere, end der optages.

Går kulstofbalancen i minus, skal medlemsstaten enten købe LULUCF-kreditter af andre medlemsstater eller annullere udledningsrettigheder i de ikkekvotebelagte sektorer. Går kulstofbalancen i plus, skabes der LULUCF-kreditter, der i begrænset omfang kan modregnes i reduktionsforpligtelsen for de ikke-kvotebelagte sektorer.

Den store knast i forhandlingerne er opgørelsesreglerne for optag og udledninger fra forvaltede skovområder. Kommissionen har lagt op til, at medlemsstaterne skal udarbejde såkaldte skovreferenceniveauer baseret på den historiske skovforvaltningspraksis i perioden 1990-2009. Samtidig skal Kommissionen have mulighed for at kontrollere disse.

Et vigtigt formål er at sikre, at stigninger i skovhugst i forhold til hidtidig forvaltningspraksis til for eksempel bio-energiformål opgøres retvisende som udledninger i LULUCF-regnskaberne. Det er ifølge IPCC-reglerne centralt for at opretholde den gældende konvention om, at bioenergi regnes som CO₂-neutralt i de sektorer, hvor det anvendes. Og dermed også vigtigt for at kunne regne bioenergi som vedvarende energi.

Forhandlingerne har dog vist, at en række medlemsstater ikke umiddelbart er villige til at acceptere opgørelsesregler, der kan føre til, at nationale politikker for øget skovhugst vil påvirke deres LULUCF-regnskaber negativt. Fra dansk side finder vi omvendt, at Kommissionens forslag er velbegrunderet og solidt og i videst muligt omfang bør fastholdes.

FO Regeringen støtter derfor Kommissionens forslag og lægger vægt på, at LULUCF-forslaget skal sikre den miljømæssige integritet af EU's klimamål gennem robuste opgørelsesregler for alle LULUCF-kategorier. Herunder lægges der vægt på, at der i reglerne for skovforvaltning anvendes en historisk referenceperiode, således at kulstofudtaget fra øget hugst af biomasse i forhold til hidtidig praksis reflekteres i LULUCF-regnskabet.

Endelig lægger regeringen vægt på, at der sikres tilstrækkelig og uafhængig kontrol af medlemsstaternes forslag til referenceniveauer for skov – f.eks. via godkendelse af eksperter fra medlemsstaterne.

Kenneth Kristensen Berth støttede ministerens forhandlingsoplæg.

Rasmus Nordqvist sagde, at LULUCF-fleksibiliteten nok kunne være god inden for landbrugssektoren, men for andre sektorer var den stærkt bekymrende. Flexibilitetsmekanismer udskyder investeringer og den omstilling, som man skulle foretage af ikkekvotebelagte sektorer. Man kom altså senere i gang med det, man skulle rykke på. Det var også pointen i flere hørings svar. Hvis man ville leve op til Parisaftalen, var man ikke ambitiøs nok i forvejen, og hvis man så også indførte forskellige flexibilitetsmekanismer, hvordan skulle man så nå målsætningerne i aftalen? Udskød man ikke bare en kæmpe regning til om nogle år, hvor man ville skulle lave hovsaindgreb?

Nikolaj Villumsen kunne ikke støtte forhandlingsoplægget. Som også pointeret af regeringen, havde det være mere fornuftigt med en selvstændig søjle i stedet for at blande det ind i byrdefordelingsforslaget.

Peter Hummelgaard Thomsen støttede regeringens forhandlingsoplæg.

Holger K. Nielsen støttede forhandlingsoplægget, men lagde vægt på, at man skal anvendes historiske data for at vise den reelle situation.

Klima-, energi- og bygningsministeren sagde, at opgaven var at sikre, at kulstofbalancen for skovene blev udregnet korrekt, så man sikrede sig, at der var tale om reelle reduktioner. Den samlede balance skulle gå i nul, og gjorde den ikke det, var landene forpligtede til at finde en tilsvarende reduktion andre steder - eventuelt ved at bruge mulighederne for at annullere kvoter.

Rasmus Nordqvist mente ikke, at ministeren havde forholdt sig til hans spørgsmål om flexibilitetsmekanismer, der ville udskyde investeringer i den nødvendige omstilling af de ikkekvotebelagte sektorer. Der var tale om en form for kregleri med klimamål, når man

begyndte at flytte rundt på tallene for andre sektorer end landbrugs- og skovsektoren. Anvendelsen af LULUCF var ikke en blivende mekanisme, mens investeringer i omstillingen i transportsektoren var en vedvarende foranstaltning. Ville ministeren forholde sig til det?

Energi-, forsynings- og klimaministeren påpegede, at det vigtigste var at få mekanisme, der sikrer korrekte opgørelser. Det var også indbygget i forslaget og blev prioriteret højt. Det var også en intern EU-diskussion om opgørelse af nogle landes afbrænding af træ fra skovproduktion i kraftværker. Man skulle sikre sig, at man havde med de rigtige tal at gøre, så der var tale om reelle reduktioner, når LULUCF blev medregnet.

Ministeren tilføjede, at Danmark ville levere reelle reduktioner. Den danske fleksibilitet var indregnet i 2030-målene og ville ikke komme til at udhule dem. Den bedste garanti for at undgå udvanding af målet var at omsætte til konkret lovgivning.

Rasmus Nordqvist kunne ikke støtte forhandlingsoplægget. Hvis forslaget kun havde været møntet på landbrugssektoren, var det o.k., men når man kretede rundt mellem sektorer og brancher på den måde, blev det udvandet.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Alternativet havde udtrykt sig imod det.

3. Eventuelt

Energi-, forsynings- og klimaministeren: I forlængelse af udenrigsministerens forelæggelse af rådsmødet for udenrigsanliggender kan jeg oplyse, at der nu også lægges op til, at USA's udtræden af Parisaftalen skal drøftes på miljørådsmødet. Det vil blive endeligt bekræftet på Coreper i dag.

Jeg skal understrege, at oplysningen om, at punktet ventes sat på dagsordenen for rådsmødet først er modtaget sent i går aftes fra formandskabet. Derfor er det ikke omtalt i det samlenotat om miljørådsmødet, som udvalget har modtaget inden mødet i dag.

Formandskabet har lagt op til en åben drøftelse, og der skal derfor ikke træffes beslutninger på rådsmødet.

Jeg forventer, at drøftelsen vil fokusere på den seneste udvikling i den internationale klimadagsorden som følge af Trumps udmeldinger om USA's udtræden af Parisaftalen. Drøftelsen vil samtidig være en mulighed for at bekræfte EU's fortsatte opbakning til Parisaftalen og dens mål og understrege EU's globale lederskab på klimaområdet.

Det er dybt beklageligt, at Trump vil melde USA ud af Parisaftalen. Det vil jeg også lægge vægt på under drøftelsen. Vi har fra dansk side gentagne gange opfordret amerikanerne til at blive i aftalen. Derudover vil jeg lægge vægt på, at det nu er vigtigt, at vi i EU står sammen om et stærkt og ambitiøst lederskab på klimaområdet. Vi skal vise verden, at vi bakker fuldt op om Parisaftalen og den grønne dagsorden både nationalt og internationalt.

Det glæder mig derfor, at der som reaktion på Trumps udmeldinger forventes at blive vedtaget rådskonklusioner på rådsmødet for udenrigsanliggender. Det vil sende et vigtigt signal til resten af verden om EU's fortsatte opbakning til Parisaftalen og lederskab på klimaområdet.

Rasmus Nordqvist bakkede op om, at EU ville sende et stærkt signal om europæisk lederskab i forbindelse med USA's udtræden af Parisaftalen. Var der overvejelser om, hvorvidt man skulle skrue op for ambitionerne og stoppe med at søge efter olie og gas i undergrunden for på den måde at vise lederskab?

Nikolaj Villumsen gav udtryk for det uacceptable i, at USA ville løbe fra Parisaftalen. Han frygtede nu, at andre lande ville gøre det samme. Det var vigtigt at arbejde for en klokkeklar udtalelse fra EU om, at det ikke var i orden. Man måtte drøfte, hvilke konsekvenser det skulle have for amerikanerne.

Peter Hummelgaard Thomsen opfordrede ministeren til også at markere sig på mødet, for det var vigtigt med en klar kritik af den amerikanske udmelding. Han var dog ikke så bekymret for Parisaftalens fremtid, idet en lang række amerikanske stater havde vist sig

villige til at opfylde reduktionsmålene. Overvejede EU at indgå bilaterale aftaler med amerikanske delstater?

Energi-, forsynings- og klimaministeren var enig i, at EU skulle vise lederskab. Det havde EU i høj grad gjort på klimatopmødet, og på baggrund af udmeldingen fra Trump var det nu endnu vigtigere at vise lederskab. Det gjorde man bedst ved at få Parisaftalen implementeret hurtigst muligt. Man skulle fordele opgaven mellem landene og sætte skub i processen. Danmark havde gerne set en løsning allerede på det kommende møde, men grundet diskussionen om LULUCF og mulighederne for at medregne optag fra jorde og skove, og herunder hvordan fleksibilitetsmekanismen skulle fordeles mellem landene, var det blevet udskudt at nå frem til en endelig løsning. Hvis Danmark rejste en diskussion om, hvorvidt EU skulle gå længere allerede nu, var der stor risiko for, at det hele ville falde på gulvet. Det var altså afgørende at få truffet en beslutning og få aftalen implementeret. I 2018 skulle FN evaluere 2-graders og 1,5 gradersmålsætningen fra Parisaftalen, og i 2019 skulle Kommissionen komme med et forslag til, hvordan EU i 2020 skal bekræfte målene. På baggrund af det udspil ville man også drøfte, hvorvidt målsætningerne skulle gøres mere ambitiøse. Det var ministeren ganske tryk ved.

Ministeren understregede, at Danmark ville gentage kritikken af den amerikanske præsidents beslutning. Beslutningen kunne desværre have en negativ indflydelse på tilliden til internationale aftaler. Danmark ville i øvrigt stille sig positivt i forhold til aftaler med amerikanske delstater. Ministeren havde netop været til møde i Beijing, hvor repræsentanter fra Californien tydeligt havde markeret, at de fortsat bakkede op om Parisaftalen. Det var der også en række østkyststater, der gjorde, og sandsynligvis også Texas. Ministeren skulle en tur til USA i efteråret 2017, dels for at give udtryk for Danmarks holdning, dels for at understøtte dansk erhvervsliv og dets potentiale, hvad angår eksport af energiudstyr.

Nikolaj Villumsen understregede, at den grønne omstilling var forbundet med stor styrke. Hvis man var i tvivl, kunne man bare se på Danmarks indsats med vindenergi og den førende position på verdensmarkedet, som den havde skabt. Jobskabelse og bæredygtighed hang altså meget tæt sammen, og den amerikanske beslutning var derfor dum for det amerikanske samfund og for fremtiden. Han var bekymret for, om man ville se dumping fra amerikanerne. Det, at amerikanerne ikke begyndte at omstille deres økonomi på kort sigt, kunne give en vis industri en konkurrencefordel over for Europa. Det kunne f.eks. være inden for bilindustrien, hvor man i Europa vil stille krav, mens amerikanerne kan dumpe på kort sigt. Kunne ministeren se det scenario for sig? Der var fare for, at man ville få et pres fra erhvervslivet om, at virksomhederne så heller ikke vil være så aktive inden for grøn omstilling inden for de specifikke sektorer. En sådan situation ville være vanvittigt dum - både for egne samfund i forhold til jobskabelse på længere sigt og for den grønne omstilling. Måske skulle man lade amerikanerne vide, at det ville få en konsekvens at frasige sig Parisaftalen: Dumper de, vil EU tage initiativer - også økonomiske. Ellers risikerede man et ræs mod bunden. Var det noget, man talte om i EU? Og kunne man fra dansk side finde på at sige, at man ikke ville finde sig i dumping og var parat til at drøfte økonomiske konsekvenser over for amerikanerne?

Energi-, forsynings- og klimaministeren var enig i Nikolaj Villumsens betragtninger om den grønne omstilling. Det var klart, at hvis man begyndte at bruge klimaet som konkurrenceparameter mellem landene, gav det udfordringer. Det måtte man så forholde sig til. Ministeren nærede et håb om, at den grønne omstilling i USA ikke ville stoppe, til trods for at USA ikke ville være en del af klimaaftalen. Der var, som Peter Hummelgaard Thomsen også var inde på, en række kyststater, der fortsat gjorde en indsats, uanset centralregeringens beslutninger. Man ville nå et væsentligt stykke hen ad vejen i forhold til CO₂-reduktioner også frem mod 2025, som var det tidspunkt, amerikanerne havde sat deres måltal for. Ministeren var glad for, at der var lavet en aftale på tværs af EU-landene for at undgå, at klimaet bliver et konkurrenceparameter. Der var lavet fælles spilleregler og forpligtelser til reduktion af CO₂, så det ikke blev afgørende for, hvor produktionen placeres i Europa.

Nikolaj Villumsen sagde, at Parisaftalen var fantastisk på den måde, at det ikke bare var en aftale mellem EU-landene, men en global aftale. Den løb amerikanerne nu fra. Han var glad for, at ministeren anerkendte problematikken, for perspektiverne var, at dele af erhvervslivet og af industrien ville omfavne den grønne omstilling, fordi de kunne se en fremtid i den, mens andre ville kæmpe imod, fordi de havde nogle meget miljøsvinende industrier og ikke ønskede omstilling. Problemet var også, at man kunne komme til at opleve et pres, hvis der sker dumping fra amerikansk side. Det kunne være fornuftigt at den danske regering at arbejde for, at man i så fald ville sende regningen til Trump. Han skulle ikke slippe afsted med at dumpe standarder, når der var en global aftale om at gøre en indsats. Ellers risikerede man, at dele af industrien ville brokke sig over at blive udsat for unfair konkurrence fra amerikanerne og føle sig nødsaget til at slække på miljøkravene.

Energi-, forsynings- og klimaministeren oplyste, at der ville gå nogle år, før USA formelt kunne udtræde af aftalen (2020). Han havde som sagt noteret sig på mødet i Kina, at mange store amerikanske virksomheder fortsat var meget optaget af grøn omstilling. Der var tale om ledende virksomheder på verdensplan, og ministeren var relativt fortrøstningsfuld i den sammenhæng.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 15.50